

ДОКЛАД

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА ПРЕЗ ВТОРОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2011 г.

Съдържание

Увод

1. Развитие на Министерството на отбраната като модерна институция на демократична държава

1.1. Ефективни реформи: прилагане на модерни методи за политическо ръководство, мениджмънт, командване и законодателна дейност

1.2. Политика на прозрачност и отчетност за премахване на условията за корупция и неефективно управление в Министерството на отбраната

2. Оптимално използване на въоръжените сили и систематично изграждане на отбранителни способности

2.1. Изграждане, развитие и използване на отбранителните способности

2.2. Модернизация и инвестиции

2.3. Поддръжка и осигуряване

2.4. Хората в отбраната

2.5. Мениджмънт на финансовите ресурси

3. Съюзна и международна сигурност

3.1. Колективна, регионална и двустранна отбранителна политика

3.2. Ангажирано участие в операции

4. Изводи и направления за следващия период

***

Увод

През второто тримесечие на 2011 г. Министерството на отбраната (МО) работи планово по практическата реализация на Плана за развитие на Въоръжените сили и Бялата книга за отбраната и Въоръжените сили.

С издадените през м. април „Указания на министъра на отбраната по отбранителната политика 2011-2014 г.” се осигурява продължаване и завършване на мероприятията от Програмата за управление на Правителството и на трансформацията на Въоръжените сили (ВС) и отбранителните способности за постигане утвърденото ниво на политическа амбиция по възложените мисии в отбраната.

Участието на фрегата „Дръзки” в налагането на оръжейното ембарго в рамките на операцията “Обединен защитник” беше подготвено в кратки срокове по нормативите за Силите за отговор на НАТО и премина успешно. Операцията на ISAF в Афганистан се запази като основен приоритет за НАТО. Република България подкрепи новия подход за водене на операцията, увеличаване на силите на Алианса и нарастването на Националните сили за сигурност на Афганистан (ANSF). Осъществена беше подготовката за участие в многонационалната бойна група на ЕС „ХЕЛБРОК”, която застъпва в дежурство от 01 юли 2011 г. В дежурството за първи път се включва и Украйна.

Продължи работата по усъвършенстване на правно-нормативната база, регламентираща отбраната и ВС. Законът за Военна полиция (ВП) беше обнародван в Държавен вестник. Беше подготвен и обсъждан и Проект на Закон за резерва на въоръжените сили и Проект на закон за военното разузнаване.

С въвеждане на нов Устройствен правилник на МО¹ беше създадена необходимата организация за въвеждане на нова организационна структура на МО, Съвместното командване на силите (СКС), командванията на Сухопътни войски (СВ), Военновъздушните сили (ВВС), Военноморските сили (ВМС) и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната.

1 Развитие на Министерството на отбраната като модерна институция на демократична държава

1.1. Ефективни реформи: прилагане на модерни методи за политическо ръководство, мениджмънт, командване и законодателна дейност

Усилията бяха съсредоточени върху изготвяне на документи, касаещи реализирането на организационно-щатните промени и окомплектоването с личен състав, проверка и съгласуване на длъжностните разписания и характеристики на реорганизиращите се и новосъздадени структури.

С промените в Закона за отбраната и въоръжените сили от 01.07.2011 г., СКС и Командванията на видовете ВС стават второстепенни разпоредители с бюджетни кредити и самостоятелни юридически лица. Те ще имат самостоятелен бюджет и ще могат да създадат по-добри условия за осигуряване

¹ В сила от 01.07.2011 г.

на ежедневната дейност на поделенията на Българската армия (БА), както и да управляват недвижимите имоти, като извършват необходимата поддръжка и спешни ремонти.

През периода също така продължи участието и в общия процес на оптимизация на държавната администрация в изпълнение на приетите задачи и дейности в МО.

1.2. Политика на прозрачност и отчетност за премахване на условията за корупция и неефективно управление в Министерството на отбраната

Постоянният съвет по антикорупция продължи да координира усилията и дейността на контролните органи в МО. Приетите от Съвета документи (Методика за оценка на корупционния риск, Анкетни карти и Пакт за почтеност) допринесоха за постигане на прозрачност и ограничаване на корупционните практики. В МО периодично бяха изготвяни доклади за факти и условия, които може да доведат до корупция, безстопанственост и лошо управление, които се включваха в Отчети за изпълнение на Графика за неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт, за изпълнение на показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност.

През отчетния период в Инспектората на МО бяха регистрирани осем сигнала, подадени на сайта на МО или на сайта на Комисията за превенция и противодействие на корупцията в Министерския съвет (МС). Седем сигнала бяха изпратени за решаване по компетентност на Националния военен университет „Васил Левски” - Велико Търново, а за един сигнал е изготвен доклад до министъра на отбраната.

Инспекторатът на МО изготви Методика за оценка на корупционния риск, приета на заседание на Съвета по антикорупция. В дейността на служба „ВП” бяха въведени механизми за бързо идентифициране и прекратяване на корупционни практики.

Чувствителна сфера на потенциален корупционен натиск е и сферата на човешките ресурси. Продължи положителната тенденция за прилагане на прозрачни правила при обявяването и провеждането на конкурси за приемане на военна служба на лица, завършили граждански средни или висши училища в страната и в чужбина².

На заседание на Програмен съвет към министъра на отбраната бе разгледано разпределението на предоставения лимит за разход за всеки месец по основни програми. Беше подготвен “Отчет за степента на изпълнение на отбранителните програми в МО и БА през първото тримесечие на 2011 г.” Изготвен бе и Годишен доклад за състоянието на системите за финансово управление и контрол в МО през 2010 г.

В Съвета по отбрана бе представен тримесечен анализ на бюджетните приходи и разходи, като информацията с отчетните данни бе публикувана в

---

² Например за лекари и медицински сестри във ВМА

електронната страница на МО. Изготвени бяха ежемесечни финансови анализи за изпълнението на бюджета на МО по второстепенните разпоредители с бюджетни кредити (ВРБК). Подготвени бяха справки до МС и до Министерството на финансите (МФ) за поетите ангажименти за 2011 г., по сключени договори от предходни години, справки за вътрешен одит относно дейностите, свързани с изпълнението на антикорупционната политика през 2010 г., както и информация до НСС, ДАНС и ВП.

Бе продължена практиката за освобождаване на МО от недвижими имоти с отпаднала необходимост. Бяха стартирани 111 процедури за продажба на недвижими имоти чрез търг, от които проведени 103 тръжни процедури. Бяха реализирани 14 имота на обща стойност 3 945 554,40 лв.³ Продължаващата стагнация на пазара на недвижимите имоти блокира процеса по освобождаване на МО от ненужни за ВС недвижими имоти. Това наложи преразглеждане на подхода към Графика за осъществяване на разпоредителни действия за 1-вото полугодие и насочване на усилията към предоставянето на имотите на ведомства и общини.

Бяха предприети действия за смяна на статута на имоти от публична държавна в частна държавна собственост, за тяхното безвъзмездното предоставяне, като с Решения на Министерски съвет безвъзмездно бяха предоставени четири имота.

2 Оптимално използване на въоръжените сили и систематично изграждане на отбранителни способности

С приемането на Стратегия за национална сигурност, Национална отбранителна стратегия и Бяла книга за отбраната и ВС за първи път от много години процесът на планиране, програмиране, бюджетиране и изпълнение стартира при напълно осигурена стратегическа рамка, дефинирани национални интереси, цели и ниво на амбиция в отбраната. Начало на процеса беше поставено с подготовката на Указания на министъра на отбраната по отбранителната политика. Продължи с разработването на “Указанията за програмиране за периода 2012-2017 г. Актуализирана бе и “Методиката за управление на програмния риск в Министерството на отбраната”.

2.1. Изграждане, развитие и използване на отбранителните способности

През отчетния период планираните занятия по усвояване и поддържане на плановете за бойна готовност се провеждаха съгласно месечните планове.

Въоръжените сили изпълняваха своите мисии и задачи в контекста на конституционните си задълженията за осигуряване отбраната на страната. Системите за ранно предупреждение, за наблюдение на въздушното и морските пространства функционираха нормално.

³ Посочената сума все още не е постъпила в бюджета на Министерството – предстоят действия от съответния областен управител по местонахождение на имота, подписване на договор и др.

Съвместното оперативно командване (СОК) продължи да изпълнява своите задачи по административно управление на развърнатите в операции зад граница подразделения.

В СВ акцентът в развитие на отбранителните способности бе поставен върху ефективната подготовка на подразделенията участващи в мисии, осигуряване на тяхната ротация и развърщането им в зоните на операции. Значителна по обем работа бе извършена по изграждането на приоритетните способности, касаещи формирането и подготовката на батальонни тактически бойни групи. СВ участваха активно в съвместната българо-американска подготовка „Тракийска пролет – 2011“, както и в съвместната българо-американска подготовка „Black Sea Rotation Forces – 11“ на полеви учебен полигон „Ново село“, където освен подразделения от СВ на Република България, участваха и подразделения от състава на СВ на Република Сърбия и подразделения на Корпус „Морска пехота“ от ВС на САЩ в Европа.

BBC планираха и проведоха ежемесечни контролни полети за проверка на дежурните сили и средства за контрол и охрана на въздушното пространство (Air Policing). Бяха проведени щабни тренировки на щаба на BBC. За възстановяване и поддържане на подготовката за полети над море от екипажи от 3-та изстребителна авиобаза (ИАБ) и база за предно разполагане (БПР) - Безмер бяха организирани и проведени полети на тактически фон над море.

През периода BBC участваха в планиращи конференции и подготовка за учението на Военноморските сили (ВМС) на „BREEZE/CERTEX 2011“, многонационално съвместното учение на силите за специални операции „JACKAL STONE 11“, тактическо учение с бойни стрелби с представители на ВС на Република Сърбия, двустепенно КЩУ „Решителни усилия 2011“ на BBC. Успешно се проведоха съвместната българо-американска летателна подготовка „Тракийска пролет – 2011“ с екипажи от BBC на САЩ в Европа и формирования от Силите за специални операции и българо-румънската летателна тренировка „BLUE BRIDGE 2011“ по Air Policing с екипажи от BBC на Румъния. Модул с военнотранспортен вертолет от 24 вертолетна авиобаза взе участие в учението на MBP „Наутилиос 2011“. Формирование от BBC взе участие в българо-американското учение „BLACK SEA ROTATIONAL FORCE 2011“.

В изпълнение на мероприятията, залегнали в Плана за развитие на ВС, във ВМС беше извършена подготовка за реорганизиране и формиране през 2011 г. на формирования от състава на ВМС. Също така бяха разработени концепции за изграждане на отбранителни способности, залегнали в Плана, чрез реализирането на инвестиционните проекти за ВМС.

Подразделения от „ВП“ водиха подготовка, насочена към подобряване на управлението и взаимодействието с подразделения от СВ. Рота ВП проведе Командно-щабно учение, а взвод ВП бе включен в състава на механизирани батальон в подготовката и провеждането на тактическо учение.

Важно направление беше работата по придобиването на нови отбранителни способности в областта на комуникационните и информационните системи на БА. Бяха стартирани процедури и изготвени документи, необходими за акредитация на автоматизираните информационни системи и документите за въвеждане в експлоатация на нови криптографски мрежи.

Съществен момент от дейността на Министерството на отбраната бе участието в работата на съвместна експертна работна група за изменение и допълнение на нормативни документи, регламентиращи реда за въвеждане и правилата за работа на Единната система за гражданско и военно управление на въздушното пространство на Република България. През периода бе приключена работата по разработването на съвместна инструкция за взаимодействие между МО и МВР. Предстои нейното утвърждаване от министъра на отбраната и министъра на вътрешните работи и последващото ѝ публикуване.

През периода в документ „Преглед на отбранителните способности 2010” на НАТО бяха отразени ангажиментите на страната към колективната сигурност на Алианса, българският принос към системата за колективна отбрана на НАТО, плановете за изграждане и модернизация на ВС и финансовото им осигуряване. На многостранни консултации между НАТО и България беше обсъдена Оценката за нашата страна относно напредъка в развитието на отбранителните способности за участие в колективната система за сигурност.

Усилията в изграждането на отбранителните способности за нуждите на Общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) на ЕС бяха насочени към активно участие в работата на Европейската агенция по отбрана (ЕАО).

2.2. Модернизация и инвестиции

През отчетния период продължи работата по Инвестиционния план-програма на Министерството на отбраната до 2020 г. Бяха изготвени справки до Министър-председателя, МС и МФ по състоянието на проектите за модернизация, в които участват чужди фирми. Изготвен бе първоначален план, в частта за капиталовите разходи за 2011 г. на ПП „Инвеститор”, който бе изпратен в МФ.

Основните усилия на СВ бяха съсредоточени върху проектите „Превъоръжаване на БА с автомобилна техника”, „Придобиване на системи за разузнаване, ранно предупреждение и мониторинг на ЯХБЗ и Е” и „Развитие на тактическата комуникационна и информационна система на БА”. По проект „Превъоръжаване на БА с автомобилна техника”, за 200-те броя нови леки (бронирани и небронирани), товарни и специални машини „Мерцедес” са уредени рамковите условия за доставка, монтаж и интегрирана логистична поддръжка на товарни и специални средства.

Продължи реализацията на проектите за модернизация на ВВС. Проект № 3 за придобиване на нов боен самолет⁴ е на етап подготовка, съгласно пътната карта за реализация му, като през второто тримесечие на 2011 г. бяха получени отговори от САЩ, Германия, Швеция и Франция на „Молба за предоставяне на информация” (Request for information, RFI) по проекта. По програмата на НАТО за инвестиции в сигурността⁵ за 2011 г. се предвижда в авиобаза „Граф Игнатиево” да се изградят складове за боеприпаси, сграда за летателен състав и склад за ГСМ⁶ за изстребителната авиация. Главна дирекция „Инфраструктура на отбраната“ в Министерството на отбрана завърши проектирането и изпрати за утвърждаване от Комитета по инвестиции на НАТО на проекта „Осигуряване на склад за ГСМ за изстребителна авиация”. Стартиран е и строителният процес по проекти „Осигуряване на складово съоръжение за боеприпаси” и „Осигуряване на сграда за летателен състав на изстребителни” по NSIP. Подготвя се провеждането на Международна процедура за избор на изпълнител. По проект № 4⁷ завършва тръжна процедура за изпълнител на специална обществена поръчка за осигуряване на годността на МиГ-29 за четири години. За интегрираната поддръжка на самолет Спартан⁸ беше обявена тръжна процедура за избор на изпълнител на обществената поръчка. По проект от FMF⁹ „Поддръжка на способности за товаро-разтоварни дейности при стратегически въздушен транспорт” бяха получени мрежи и укрепителни колани за палети за самолетите Спартан.

Новите приоритетни инвестиционни проекти на ВМС според Инвестиционния план-програма на Министерството на отбраната до 2020 г са: „Модернизация на фрегати клас Е-71 - модернизация на противокорабен ракетен комплекс”; „Модернизация на навигационни системи на кораби от ВМС”; и проекта на ВВС и ВМС „Интегрирана логистична поддръжка на вертолети“. В рамките на последния, договорът с „Юрокоптер” от 2005 г. беше успешно предоговорен и поръчката за ВМС намалена от 6 на 3 броя вертолети „AS 565 MB Panther”¹⁰. По проект „Брегова радиолокационна система за контрол на корабоплаването и охрана на морската граница – „ЕКРАН”, цялото оборудване по подпроект „Изграждане на елементи от системата „Екран – по FMF” е доставено, монтирано и интегрирано в системата.

2.3. Поддръжка и осигуряване

През второто тримесечие на 2011 г. бяха актуализирани или изготвени нови нормативни документи по логистичното осигуряване на Въоръжените сили, относно:

⁴ Проект № 3 от Инвестиционния план-програма на Министерството на отбраната до 2020 г. за „Придобиване на нов тип основен боен самолет и осигуряване на интегрирана логистична поддръжка”

⁵ NATO Security Investment Programme – NSIP: Програмата на НАТО за инвестиции в сигурността

⁶ Гориво-смазочни материали – ГСМ.

⁷ Проект № 4 „Осигуряване на летателната годност на самолети МиГ-29”

⁸ Проект „Интегрирана логистична поддръжка на самолети Спартан”

⁹ Foreign Military Financing – FMF: програмата на САЩ за подпомагане в областта на сигурността

¹⁰ Вече произведени с предстояща доставка

- снемане от употреба, реализация, разкомплектоване, бракуване и безвъзмездно предоставяне на движими вещи от Списъка на материалните ресурси с общо предназначение за снемане от употреба през 2011 г. и „График за предаване (приемане) на сметите от употреба излишни за 2011 г. материални ресурси с общо предназначение от ВС”;
- подобряване на организацията за осигуряване на военнослужещите от БА с униформено облекло през 2011 г.;
- регистрация и отчет на пътните превозни средства от ВС¹¹;
- „Вътрешни правила за организация на експлоатацията и поддръжката на военните превозни средства в МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА”¹²;
- „Вътрешни правила за дейността на командирите при частична и пълна ликвидация на военни формирования от БА”;
- определяне на военновременните потребности (продължи работата по разработване на проект на „Методика за определяне на военновременните потребности от основна военна и гражданска продукция и услуги за ВС”) и др.;
- “ресурси с общо предназначение” и транспортно осигуряване на военни формирования от ВМС.

Бяха изготвени и изпратени заявки до Военномедицинска академия (ВМА) за осигуряване на медицинските структури и личния състав от Въоръжените сили с необходимите медицински имущества за осигуряване на ежедневната дейност, Целите на ВС и др., както и за осигуряване на фрегатата „Дръзки” с медицински имущества за участие в операцията на НАТО “Обединен защитник”.

ВМА участва във формирането, окомплектоването и подготовката на медицинските екипи, заминаващи на мисии зад граница с обща численост 18 човека за работа в полевите болници в Херат, Кабул и Кандахар – Афганистан.

2.4. Хората в отбраната

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за отбраната и Въоръжените сили на Република България бяха приети промените в организационната структура на Въоръжените сили. Бе изменена наредбата за изготвяне, утвърждаване, изменение и съхраняване на длъжностните разписания и длъжностните характеристики в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия. Бяха заложили промени в образците на длъжностните разписания, свързани с Единния комплект сили за мирно време и при кризи, както и възможности за определяне на длъжности за резервисти в тях. В съответствие с национална класификация на професиите и длъжностите, 2011 г. (НКПД - 2011), бяха изготвени Класификатори на длъжностите за цивилни служители.

¹¹ Изготвен е проект на Наредба

¹² Изготвен е Проект на заповед на министъра на отбраната

Подготвени бяха документи за изпълнение на процедурите по номиниране и назначаване на длъжности на военнослужещи от висшия команден състав, назначаване на длъжност и повишаване във военно звание, считано от 01.07.2011 г. на военнослужещи на оваканти възлови длъжности, изпълнение на утвърдения от министъра на отбраната план за провеждане на конкурси за подбор на военнослужещи и граждански лица за работа в международни щабове и др.

Бяха разработени нормативни документи, като План за придобиване и повишаване на квалификацията на военните и цивилни служители през 2012 г., План за обучение в курсове за подготовка във ВА „Г. С. Раковски” на ръководители на държавната, на местната администрация и на юридическите лица през 2012 г., Стратегия за развитие на системата за обучение по английски език и др. Бяха съгласувани Правилниците за устройството и дейността на ВА „Г.С. Раковски”, висшите военни училища и Професионалните колежи за обучение на сержанти /старшини/.

Бяха предприети необходимите процедури, касаещи функционирането на Централното военно окръжие като самостоятелно формирование на пряко подчинение на министъра на отбраната.

Съществена част от работа по управлението на човешките ресурси заемаха дейностите свързани със социалната политика на Министерството на отбраната. През периода бяха проведени заседания на Отрасловия съвет за социално сътрудничество в Министерството на отбраната и срещи на министъра на отбраната с ръководствата на КНСБ, КТ „Подкрепа”, ФНСО „БА” и НС „Отбрана”. Бе подписано Рамково споразумение между Министерството на отбраната и ФНСО „БА” и НС „Отбрана”, относно приоритетни общи действия при провеждане на организационно-щатни и структурни промени и свързаните с тях съкращения на цивилни служители.

През май 2011 г. беше подписано споразумение между Министерството на отбраната и агенцията по заетостта за сътрудничество при провеждането социалната адаптация на освободените от военна служба и тяхната реализация в гражданското общество.

Проведени бяха три заседания на комисията по материално подпомагане, като са отпуснати материални помощи на стойност 125 446 лв. На 88 деца на загинали военнослужещи бяха отпуснати еднократни помощи в размер на 200 лв. за всяко дете. Със заповед на министър–председателя беше обявен състава на Консултативния съвет по въпросите на военноинвалидите, военнопострадалите и ветераните от войните.

2.5. Мениджмънт на финансовите ресурси

За второто тримесечие на 2011 г., са осъществени следните разходи в полза на второстепенните разпоредители с бюджетен кредит и в рамките на утвърдените им ГБС за 2011 г.:

- Сухопътни войски – 58 905 хил. лв.;
- Военновъздушни сили – 32 421 хил.лв.

- Военноморски сили – 17 592 хил.лв.
- Щаб по осигуряването и поддръжката – 22 583 хил.лв.
- Военномедицинска академия – 27 916 хил.лв.
- Служба „Военна информация” – 7 325 хил.лв.
- Служба „Военна полиция” – 5 081 хил.лв.
- ИА”Военни клубове и военно-почивно дело”- 3 488 хил.лв.;
- Дирекция „Финанси” – 42 499 хил.лв.
- Институт по отбрана – 651 хил.лв.
- Съвместно оперативно командване – 1 702 хил.лв.
- Национална гвардейска част – 1 968 хил.лв.
- Национален военноисторически музей – 408 хил.лв.
- Комендантство - МО – 810 хил.лв.

За Държавните висши военни училища са предоставени съответно :

- Военна академия – 1 471 хил.лв.
- Национален военен университет – 3 518 хил.лв.
- Висше военноморско училище – 1 616 хил.лв.

В рамките на посочените разходи, за нуждите на Министерството на отбраната и Българската армия, бяха осъществени фактически разплащания за централизираните доставки /централни плащания/ на база сключени договори, съгласно Единният финансов план за МТО и Единният поименен списък на обектите за строителство и строителни услуги в размер на 25 758 хил.лв., в т.ч. разходи за членски внос в размер на 5 619,4 хил.лв.

Средствата, свързани с непосредствената издръжка на централната администрация, разпределени в рамките на основните направления за разходи са както следва:

- разходи за персонал - 5 972 хил. лв. /в т.ч. обезщетения – 262 хил.лв./, представляващи около 10,5 % от утвърдените разходи за персонал;
- разходи за текуща издръжка - 19 616 хил.лв., представляващи около 23,9 % от утвърдените;
- капиталови разходи в размер на 1 612 хил.лв.

Разходите на МО, свързани с управлението на човешките ресурси, по цел на въоръжените сили EG 0356 са в размер на 4,9 хил.лв., а разходите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в МО са в размер на 62 хил. лв.

Изразходваните за второто тримесечие на 2011 г. средства от министерство на отбраната, свързани с международната дейност и издръжка на задграничните представителства са в размер на 1 223 хил. лв. Осъществените от министерството разплащания на разходите по участието на ВС в многонационални формирования, коалиционни операции, операции на НАТО, ЕС и ООН, съвместна подготовка и международни учения са в размер на 9 830 хил. лв. По отношение на управлението на военната инфраструктура

(администриране на държавната собственост в управление на МО), в частта охрана и данъци са реализирани разходи в размер на 6 866 хил.лв.

Всички извършени разходи са на база утвърдените лимити и приоритети, в рамките на осигурените средства от Министерство на финансите. Същите са съобразени с възможностите на бюджета на Министерство на отбраната за 2011 г.

Общо разходите на структурите на Министерството на отбраната и Българската армия за личен състав, текуща издръжка и капиталовите разходи бяха в съотношение **73%:20%:7%**¹³.

През периода бяха проведени редица Програмни съвети към министъра на отбраната. На заседание с разширен състав на Програмния съвет бе разгледано финансовото осигуряване за подготовка и участие на фрегата „Дръзки” в операцията на НАТО „Обединен защитник” в Либия, както и корекции в Единния финансов план за материално-техническо осигуряване на МО за 2011 г. На второ заседание на разширения състав на Програмния съвет бяха разгледани „Указания за програмиране на министъра на отбраната за периода 2012-2017 г.”, както и връзката между програмните меморандуми на основни програми, бюджета на Министерството на отбраната и Единния финансов план за материално-техническо осигуряване на Министерството на отбраната. На заседанието през м. юни бяха разгледани „Доклад относно резултатите от Програмния преглед на основните програми на МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА”, „Меморандум на програмните решения 2012-2017 г.” и „Проектобюджет на Министерството на отбраната за 2012 г.

През периода бяха предприети действия във връзка с бюджетна прогноза 2012 – 2014 г. и за актуализация на Стратегията за управление на държавния дълг. Внесена беше в Министерство на финансите тригодишна бюджетна прогноза на Министерството на отбраната за 2012–2014 г. и тригодишните бюджетни прогнози за дейностите, финансирани чрез самостоятелните бюджети (бюджетите на ВВУ). В Министерство на финансите бе внесен и програмния формат на проекта на бюджет за 2012 г.

3. Съюзна и международна сигурност

3.1. Колективна, регионална и двустранна отбранителна политика

Усилията на Министерството на отбраната бяха насочени към реализиране на целите на секторна политика „Съюзна и международна сигурност”.

Основният фокус на работата по линия на НАТО беше съсредоточен върху продължаващия процес на трансформация и модернизация и участието в мисии и операции на Алианса. На срещата на министрите на отбраната на НАТО през м. юни бяха взети ключови решения за реформата на Алианса и адаптирането му към съвременната среда на сигурност. Инициираният през м. март процес на „интелигентна отбрана” вече заема основно място в дневния ред на НАТО.

¹³ Посочените данни обхващат периода и наличната информация до 27.06.2011 г.

Министерството на отбраната извършва задълбочен анализ на предложените проекти за сътрудничество, съобразявайки се с изискванията на Инвестиционния план-програма и способностите, необходими на Въоръжените сили. Беше изготвен и приет План за действие по Противоракетната отбрана на НАТО (ПРО).

Водещо място в дневния ред на ЕС продължава да заема инициативата за развитие на отбранителни способности чрез механизма за тяхното обединяване и споделяне ("pooling & sharing").

През периода, заедно с други 17 държави-членки на ЕС, бе подписано програмно споразумение за сътрудничество за развиване на Европейски флот за въздушен транспорт (ЕФВТ). Беше одобрено административно споразумение за сътрудничество между ЕАО и Европейската космическа агенция.

Многонационалната бойна група на ЕС „ХЕЛБРОК“ застъпва в дежурство от 01 юли 2011 г. Представители на БА активно участваха във всички мероприятия по подготовка и сертифициране на българския контингент и Щаба на „ХЕЛБРОК“.

Водещи насоки в двустранното и регионално военно сътрудничество бяха задълбочаване на взаимодействието със съюзниците, развитие на контактите с ключови партньори, по-нататъшното укрепване на мира и стабилността и задълбочаването на интеграционните процеси в Югоизточна Европа. Съществено внимание беше отделено на планиране, организиране и домакинство на мероприятия в качеството ни на председател на „Процеса на срещи на министрите на отбраната от Югоизточна Европа“ (SEDM). В рамките на SEDM, България предложи постоянно разполагане на щаба на Бригада Югоизточна Европа у нас. В края на юни 2011 Председателството на Процеса бе предадено на Италия.

Продължи българското участие в работата на Оперативната група за военноморско сътрудничество в Черно море (BLACKSEAFOR). BMC участва в редовната активация на BLACKSEAFOR през м. април.

Продължи сътрудничеството с Турция по линия на подготовката на двустранно споразумение за презгранични операции по Air Policing, военноморско сътрудничество и контакти между военнопромишлените комплекси на двете страни.

Продължава работата за установяване на Функционален блок въздушно пространство (DANUBE FAB) между България и Румъния, което е етап от създаването на единно европейското въздушно пространство.

МО продължи да оказва методическа и експертна помощ на сръбската страна по подготовката за членство на страната в ЕС. Осъществени бяха консултации, подготовка на двустранни договорености и експертни срещи с представители на военни и дипломатически ведомства на Израел, Ирак, Афганистан, Пакистан, Китай, Виетнам.

Във финална фаза на съгласуване са Меморандум за разбирателство между Министерствата на отбраната на Република България и на Република Ирак за

сътрудничество в областта на отбраната и Споразумение за безвъзмездно предоставяне на учебни пособия за обучение на иракските сили за сигурност, както и Споразумение между министерствата на отбраната на България и Израел за военно сътрудничество във връзка с провеждане на тренировъчни дейности.

В изпълнение на задълженията, поети по Виенския Документ 1999 бяха осигурени и проведени инспекции от Беларус и Русия в нашата страна. Проведоха се наблюдателни мисии от Украйна и от Руската федерация по линия на Договора за установяване на режима „Открито небе” и инспекции от Украйна в рамките на Договора за обикновените въоръжени сили в Европа (ДОВСЕ). Бе осъществено и посещение за оценка от наша страна в Република Сърбия по линия на двустранното споразумение със западната ни съседка.

3.2. Ангажирано участие в операции

Операции и мисии на НАТО

- Операция на Международните сили за поддържане на сигурността в Афганистан (ISAF)

Към момента Република България участва с общо 610 военнослужещи.

През периода се наблюдава напредък по отношение на сигурността в страната и развитието на силите ѝ за сигурност. Съгласно стратегията на НАТО за постепенно предаване на отговорността за сигурността на правителството на Афганистан, продължава подготовката на този процес в първата група от провинции.

- Операцията на НАТО за защита на цивилните граждани и на зоните с цивилно население в Либия от заплахи за нападение и за подкрепа на оръжейното ембарго срещу Либия „Обединен защитник” (Unified Protector)

Фрегатата „Дръзки” взе участие в налагането на оръжейното ембарго в рамките на операцията “Обединен защитник” в продължение на 31 дни. Участието в операцията продължава с пет щабни офицери във военновъздушното и военноморско командвания за ръководство на операцията.

- Тренировъчната мисия на НАТО (NTM-I) за обучение на Иракската армия и силите за сигурност в Багдад, Ирак

Към момента България участва с двама офицери в база „Ал Рустамия”, Багдад.

- Операция на Стабилизиращите сили за сигурност в Косово (KFOR)

Българското участие в операцията е с десет военнослужещи в Щаба на KFOR и Тренировъчна група.

- Операция „OCEAN SHIELD” за борба с морско пиратство в акваторията около Сомалия

България участва за срок от седем месеца с военнослужещи в Щаба на постоянната военноморска група в операцията на НАТО „OCEAN SHIELD”.

Операции и мисии на Европейския съюз

- Операция ALTHEA в Босна и Херцеговина

Към момента България участва в операция ALTEA в Босна и Херцеговина с общо 117 военнослужещи - национален елемент, леко пехотна рота, други елементи. Предстои планиране, организиране и провеждане на ротацията на Единадесети с Дванадесети контингент от българските въоръжени сили в операцията през август 2011 г.

През май 2011 г. България, Австрия и Унгария внесоха предложение по операция ALTHEA за спешно поставяне на дискусията по операцията в по-широк контекст и намиране на политическото решение по нейното развитие до края на август 2011 г.

- Операция на ЕС в крайбрежните води на Сомалия “АТАЛАНТА”

Без промяна продължава участието в операцията - с един офицер в състава на Оперативния щаб в НОРДУУД, Великобритания.

- Полицейска мисия на ЕС в Афганистан

Участието е с един военнослужещ, изпълняващ инструкторски функции.

- Гражданска мисия на ЕС за наблюдение в Грузия

В мисията участват 12 български военни наблюдатели.

Операции на ООН

В операцията на ООН по поддържане на мира в Либерия (*UNMIL*) участват с двама военни наблюдатели.

Служба „Военна информация” имаше съществен принос в провеждането на операцията по освобождаване на тримата похитени български пилоти в Дарфур, Судан, чрез добиване на информация за състоянието на похитените, установяване и поддържане на непрекъснати контакти с ръководството на Световната програма по прехранването към ООН и своевременното ѝ предоставяне на Кризисния център на МВнР. В тази връзка, решаваща беше съвместната работа на служители на СВИ с представители на партньорските служби.

Има правни затруднения българските военни контингенти в Афганистан и в Босна и Херцеговина да сключват договори за логистични услуги от местни фирми, извършване на техническо обслужване и ремонт на техниката и разходване на финансови средства от назначените за непредвидени разходи, което затруднява много дейността на контингентите като цяло. Поради тази причина необслужена и неизправна техника от “Мерцедес” и „Sand Cat” е в продължителен престой и не може да бъде използвана при изпълнение на задачите в районите на мисиите. За преодоляване затрудненията се подготвят работещи Вътрешните правила относно условията и реда за възлагане на обществени поръчки от Закона за обществените поръчки, за нуждите на контингентите.

4. Изводи и направления за следващия период

Набелязаните цели в Бялата книга за отбраната и въоръжените сили и задачите от Плана за развитие на въоръжените сили бяха изпълнявани целенасочено и организирано.

Приет беше нов устройствен правилник на Министерството на отбраната и в края на периода от 01.07.2011 г. беше осъществена реорганизация на интегрираното министерство на отбраната и командната структура на оперативно ниво - СКС, командванията на СВ, ВВС и ВМС и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната. Предстои въвеждането в практиката на „Постоянно действащи оперативни процедури“ за регламентиране на дейността на СКС и взаимодействието на командирите и щабовете на оперативно ниво.

Продължава работата по Закона за резерва на въоръжените сили на Република България и Закон за военното разузнаване.

Осъществява се разработване, съгласуване, одобрение и въвеждане в практиката на доктрините на въоръжените сили. Фокусът на усилията е върху разработването на доктрина за батальонните бойни групи на Сухопътни войски и всестранното им осигуряване. Паралелно се разработват и други доктринални и концептуални документи. Ключов документ ще е доктрината на Въоръжените сили. Развива се и модерна система за разработване, съгласуване, утвърждаване, използване и осъвременяване на доктриналните документи.

СКС и видовете въоръжени сили, в рамките на техните отговорности, отделят съществено внимание на подготовката, сертифицирането ротацията и всестранното осигуряване на контингентите от ВС в операции зад граница.

Приоритетна за СВ е подготовката на подразделенията за участие в мисии, тяхното окомплектоване и ротация; формиране и подготовка на батальонни тактически групи и осъществяване ефективна подготовка на Сухопътните войски за достигане на необходимите оперативни способности. Значителни усилия ще бъдат насочени в дейностите по бойната подготовка на видовете ВС, включително и съвместни учения и подготовка с подразделения от ВС на САЩ и друго международно участие.

В рамките на съвместната подготовка важни мероприятия са съвместната българо-американска подготовка „Тракийска есен 2011“; съвместната летателна тренировка на авиобаза „Граф Игнатиево“, ПУП „Ново село“ и полигон Елена, съвместната подготовка по Програмата за развитие на партньорството в Пловдив, СТП „Црънча, съвместна подготовка на подразделения от СВ на САЩ в Европа, СВ на Република България и подразделения от страни по Програмата за развитие на партньорството (ротация 11-08) в Тренировъчен комплекс Хохенфелс, Германия.

Във ВВС фокусът на усилията е върху подготовка и провеждане на тактическо учение с бойни стрелби с формирования от ВВС и СВ на БА и от ВС на Р Сърбия на ЗП на ВВС – Шабла, подготовка и участие в съвместни учения и летателни тренировки с формирования от ВВС на страни от НАТО,

ресурсно осигуряване на бойното дежурство и летателната дейност и изпълнение на планираните мероприятия.

Във ВМС се подготвя минен ловец „Цибър” за участие в оперативната група за военноморско сътрудничество в Черно море - BLACKSEAFOR от 10-29 август 2011 г., както и сертификацията на кораби от състава на декларираните сили (фрегата „Верни” и минен ловец „Цибър”), подготовка и приемане на готовността на фрегата “Дръзки” за участие в състава на Военноморската оперативна група към Бойната група на ЕС “HELBROC”. През м. юли предстои мащабно учение на ВМС („BREEZE/CERTEX 2011”) с международно участие.